

Motion till riksdagen

1988/89: N215

av Lars Ahlström (m)

Småföretagarnas utbildningsbehov

Under de senare åren har småföretagarna uppmärksammats på många olika sätt. Från många håll vittnas det om att småföretagen är Sveriges framtid. Det är där som vi får nyskapande och kreativitet. Småföretagen startas i de flesta fall som en verksamhet vid sidan av ett lönearbete. Ofta startas verksamheten i blygsam skala och efter ett tag har man utvecklat ett eget företag.

När det gäller att skaffa sig yrkesfortbildning är småföretagarna oftast mycket intresserade och tar till vara olika former av fortbildningar och kunskaper för att utveckla sig inom sitt yrke. När det gäller kunskaper och utbildningar inom själva företagandet och dess villkor är småföretagarna mycket mindre benägna att skaffa sig gedigen utbildning.

Statens industriverk har i sin konkursutredning visat att förfärande många småföretag går i konkurs genom för dåligt underbyggda företagsstarter. Statens industriverk har gjort en tilläggsundersökning som visar att inom tre år efter start har alltför många företag gått i konkurs.

Småföretagens riksorganisations företagartutbildning har gjort två undersökningar vad avser småföretagarnas utbildningsbakgrund. Undersökningarna är utförda i Småland (Lessebo och Algutsboda) samt i östra Norrbotten. Bägge undersökningarna visar att småföretagarna har samma utbildningsbakgrund som LO-kollektivet. Dessa fakta gör att småföretagarna borde få större del av samhällets resurser för att vidareutbilda sig. Förutom den allmänna utbildningen är det viktigt att småföretagarna också intresserar sig för, och får utbildning om, själva företagandets villkor.

Många regioner saknar i dag kompetenta entreprenörer som kan starta och utveckla småföretag. En framkomlig väg skulle kunna vara att få till stånd en kompetenshöjning hos de småföretagare som redan är verksamma på en ort. Bristen på entreprenörer är en av de viktigaste orsakerna till en bygds stagnation. Många gånger finns det möjlighet att erhålla kapital men bristen på duktiga entreprenörer gör att utvecklingen stannar av. Utbildning och kunskapsöverföring är en av de viktigaste åtgärderna för att kunna få liv i en bygd och att utveckla bl. a. en marknad.

Hur detta skall gå till är många gånger okänt för de riktigt små företagen och därför behövs det kunskapstillskott.

Det största problemet när det gäller utbildningsinsatser för småföretagare är att motivera dem och att få dem att påbörja en utbildning. När de väl kommit igång med en utbildningsaktivitet förstår man ofta behovet och

kommer senare att fortsätta skaffa sig kunskaper både när det gäller företagandet och yrket.

Mot. 1988/89
N215

Småföretagen behöver därför bearbetas systematiskt med uppsökande verksamhet. Myndigheterna måste därför vara mer positiva när Småföretagens riksorganisation ansöker om medel för att bedriva uppsökande verksamhet bland småföretagen. Vidare bör stora resurser ställas till förfogande centralt så att arbetet kan organiseras och lämpliga kontakter med utbildningsanordnare, utöver den egna verksamheten, kan tas.

Kursutbudet för de små företagen är ganska stort. Att hitta kurser som direkt är anpassade för de mindre företagen, 0–20 anställda, är dock många gånger vanskligt för den enskilde företagaren. För att råda bot på detta har Småföretagens riksorganisation under många år utvecklat ett s. k. Företagardiplom. Småföretagens företagaru utbildning i Leksand genomför dessa Företagardiplomskurser i hela landet.

Det har visat sig mycket värdefullt för företagen att erhålla utbildningen av sin egen organisation. Då känner man större trygghet och då vet man att en lämplig pedagogik är utvecklad samt att priset är rimligt genom att Småföretagens företagaru utbildning inte har något eget vinstintresse. Samarbete sker mellan distrikt och lokalföreningar och därigenom har man en god kontakt med de behov som finns ute i landet och kan lätt anpassa utbildningsinnehållet till speciella branscher och behov som uppstår.

För att kunna utveckla verksamheten krävs dock ökade resurser. Bl. a. behöver det ske en utveckling av pedagogiken och hela tiden måste nya ledare skaffas till utbildningsverksamheten. Det krävs en speciell pedagogik för att verkligen förstå småföretagarens situation och därför måste ledarna "specialtrimmas". Goda resultat har erhållits vid samarbete med revisionsbyråer och banker. Medarbetarna i dessa företag har fungerat som handledare på utbildningarna med gott resultat. Dock krävs utbildningsinsatser av handledarna samt materialutveckling.

Genom att Småföretagens riksorganisation har utvecklat ett lämpligt basprogram, det s. k. Företagardiplomet, borde mer resurser ställas till förfogande. Informationsbehovet är enormt och därför måste en aktiv uppsökande verksamhet tillsammans med ett adekvat kursutbud hela tiden hållas aktuellt. Det är orimligt att en organisation skall svara för dessa kostnader själv och samtidigt kan man inte förvänta sig att kursdeltagarna betalar det höga pris som full kostnadstäckning kräver.

Hemställan

Mot. 1988/89

N215

Med hänvisning till vad ovan anförts hemställs

att riksdagen hos regeringen begär att statens industriverk inom sina medelsramar ställer resurser till förfogande för Småföretagens riksorganisations företagartutbildning så att kraftiga utbildningsinsatser kan genomföras över hela landet med inriktning på de små företagen.

Stockholm den 18 januari 1989

Lars Ahlström (m)